

Aalborg 12/4-2007

Til Folketingets Retsudvalg
Folketinget
1147 København K

Ang. foretræde for Retsudvalget og Kulturudvalget: De fire forslag

Jeg møder for Retsudvalget og Kulturudvalget sammen med Peter Hansen, der er direktør for Dario Entertainment A/S, selskabet bag Axel Music musikbutikkerne. Jeg vil føre ordet, men vi står begge til rådighed for spørgsmål.

Jeg vil forsøge at anvende de 15 minutter konstruktivt. Jeg vil derfor ikke gøre ret meget ud af, hvad vi allerede har været igennem, men jeg vil bruge taletiden på at forklare de fire forslag, som efter min mening vil forbedre retssikkerheden.

1) *Bevissikring begrænses til sager om piratkopiering og varemærkekrænkelser*

Det er en utilsigtet konsekvens af ændringen i ophavsretslovens § 19, stk. 1, der gør det muligt for brancheorganisationerne at kontrollere deres forhandlere og konkurrenter med ransagninger. Reglerne om bevissikring skulle gøre bekæmpelsen af piratkopiering effektiv, men det har aldrig været et politisk ønske, at brancheorganisationerne skulle have bedre muligheder for at kikke deres forhandlere og konkurrenter i kortene.

Politikerne bør overveje, om det er nødvendigt, at de særlige regler for bevissikring også skal gælde i sager, der hverken drejer sig om piratkopiering eller varemærkeforfalskning.

Note: Bevissikring er et stærkt retsmiddel, som specielt er givet til indehavere af ophavsrettigheder. Andre har ikke samme mulighed for at skaffe beviser, der kan bruges i en retssag. Hvis f.eks. en forretningsdrivende udsættes for konkurrencebegrænsende adfærd, kan han ikke begære bevissikring mod dem, der generer ham. Han må selv skaffe sine beviser. Der bør være lige muligheder.

2) *Uvarslede ransagninger bør ikke foretages uden en konkret vurdering af risikoen for, at rekvisitus vil fjerne beviser, såfremt han varsles i forvejen. Fogedretten skal begrunde, hvorfor en sådan risiko vurderes at være til stede.*

I loven er udgangspunktet, at rekvisitus skal varsles, men der kan gøres undtagelser, hvis der er risiko for, at rekvisitus vil fjerne beviserne, hvis han får kendskab til anklagerne. I praksis anfører rekvisirenterne imidlertid altid, at rekvisitus er i stand til at fjerne beviserne, hvis der sker varsel, og derfor anmoder de altid om uvarslede ransagninger - og får det uden videre.

Uvarslede ransagninger gør det reelt umuligt at forberede et kvalificeret forsvar. Derfor får rekvisirenterne deres vilje. Peter Hansen gav frivilligt rekvisirenterne adgang til sine regnskaber, fordi han netop ikke importerer ulovligt fra Nordamerika. Men han var interesseret i at få afvist anklagerne så hurtigt som muligt, så han kunne genoptage sit arbejde, som han var blevet forstyrret i. Den uvarslede ransagning satte ham under et pres, der reelt gav rekvisirenterne adgang til materiale, de ikke har en legitim ret til at få adgang til.

Jeg fik ikke mulighed for at gøre indsigelse, fordi beslutningen var truffet forinden.

Der er forskel på legitime virksomheder, der handler åbent med ægte varer, og på forbrydere, der handler i det skjulte med ulovlige piratkopier.

3) *Rekvisitus bør have ret til at begære et retsmøde i fogedretten efter en uvarslet ransagning.*

I praksis har de uvarslede ransagninger den virkning, at rekvisitus fratages muligheden for at tage til genmæle på samme måde, som hvis der forinden holdes et retsmøde. I bedste fald kan rekvisitus tilkalde sin advokat, men der er ikke mulighed for at studere anklagerne i fred og ro, at gennemgå loven og bemærkningerne til loven, at skaffe eventuel nødvendig dokumentation eller at indkalde vidner.

Mens rekvirenterne har den nødvendige tid til at forberede anklagerne, som de bagefter ensidigt gennemgår med fogedretten, er rekvisitus' adgang til et forsvar i bedste fald ringe, når fogedretten uden varsel sættes i virksomheden.

Det er mere reelt, at rekvirenterne betaler et beløb for den ulempe, det er for rekvisitus at få ransaget sin virksomhed, hvorefter fogedretten indsamler det ønskede materiale, men undlader at udlevere det til rekvirenterne, før der efterfølgende er holdt et retsmøde, hvor begge parter har lige muligheder for at føre bevis.

Det er en utilsigtet bi-virkning, som rekvirenterne nyder godt af, at en ransagning uden varsel har den virkning, at rekvisitus mister adgangen til at føre et ordentligt forsvar. Selvom en dommer vurderer, at der er risiko for, at eventuelle beviser vil blive fjernet, hvis rekvisitus få et varsel, behøver det ikke at fratage rekvisitus retten til et reelt retsmøde.

Selvom et retsmøde ikke kan holdes i fogedretten forud for bevissikringen på grund af den risiko, der er forbundet med at give et varsel, kan det godt holdes efterfølgende, når rekvisitus har fået lejlighed til at drøfte sagen med sin advokat.

4) *Kæremål bør behandles mundtligt, når den kærende anmoder om det - i hvert fald i bevissikringssager.*

Mundtlig forhandling er udgangspunktet for domsforhandlingerne ved danske domstole - bortset fra kæremål. Landsretten tillader sjældent mundtlig forhandling, og i praksis er det derfor vanskeligt at få realitetsbehandlet et kæremål. Det er tydeligt i sagen mod Laserdisken ApS, hvor landsretten afviste en mundtlig forhandling og blot gentog byrettens fejltagelse uden at tage hensyn til de faktiske omstændigheder.

Der er også for den kærende ulemper og udgifter forbundet med en domsforhandling, så der fremsættes næppe ønske om mundtlig forhandling, medmindre der er grund til det.

Den mundtlige forhandling er formentlig afskaffet af sparehensyn, men det bør tages i betragtning, at nogle justificationssager helt kan undgås, hvis sagerne bliver realitetsbehandlet i kæremålet, f.eks. sagen mod Laserdisken ApS.

Særligt om bevissikringssager: Kæremål har en særlig betydning i bevissikringssager. Problemet er ikke alene de ringe muligheder for at forsvare sig midt under en uvarslet ransagning, men især de uoprettelige skader, som udlevering af forretningshemmeligheder til konkurrenterne kan medføre. Medmindre forslaget om adgang til et retsmøde efter en ransagning indføres i retsplejeloven, er kæremålet rekvisitus' eneste mulighed for at forhindre, at konkurrenterne får adgang til forretningshemmeligheder. Det er for sent, at den anklagede får adgang til at forsvare sig i justificationssagen.

Aalborg den 12. april 2007

Hans Kristian Pedersen